

Σταύρος Αρχοντάκης

ΒΟΗΘΟΣ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΑΕΚ
ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΑΠΛΑ • ΓΡΗΓΟΡΑ • ΕΥΚΟΛΑ • ΚΑΤΑΝΟΗΤΑ

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	7
Πώς να διαβάσετε αυτό το βιβλίο	9
Απλές συμβουλές για την ώρα των εξετάσεων.....	11
Βασικές γνώσεις για τα στελέχη διοίκησης και οικονομίας στον τομέα της υγείας	13
A. Γενικές ερωτήσεις	17
B. Ειδικές ερωτήσεις	75

Εισαγωγή

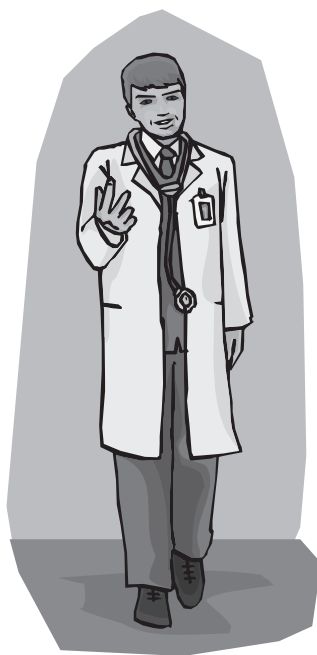
Το παρόν σύγγραμμα απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους απόφοιτους ΙΕΚ της ειδικότητας «Βοηθός Εργοθεραπείας», οι οποίοι προετοιμάζονται για τις εξετάσεις πιστοποίησης. Η ανάγκη δημιουργίας αυτού του συγγράμματος προέκυψε μέσω της καθημερινής σχεδόν επαφής μου με σπουδαστές αυτής της ειδικότητας.

Προσωπική μου διαπίστωση είναι ότι σε όλες τις ειδικότητες, αλλά ειδικά σε αυτήν του Βοηθού Εργοθεραπείας, ο ΕΟΠΠΕΠ προσδιορίζει την επάρκεια κάθε υποψήφιου νοσηλευτή και καθορίζει την μελλοντική επαγγελματική του αποκατάσταση με βάση την αξιολόγησή του σε ένα συγκεκριμένο αριθμό κατηγοριοποιημένων ερωτήσεων, οι οποίες στερούνται τυποποιημένης και ολοκληρωμένης απάντησης. Το αποτέλεσμα είναι οι σπουδαστές να αναγκάζονται να καταφεύγουν σε μια πληθώρα ιατρικών συγγραμμάτων προκειμένου να καλύψουν κατά το δυνατόν το υπάρχον κενό.

Προσπάθειά μου, κατόπιν σχετικής παράκλησης των μαθητών μου, ήταν η σχηματοποίηση σε όσο το δυνατόν περισσότερο χρηστική μορφή και με όσο το δυνατόν πιο απλουστευμένη και κατανοητή γλώσσα ενός βασικού άξονα πάνω στον οποίο μπορεί να στηριχτεί ο σπουδαστής προκειμένου να διατυπώσει με σαφήνεια και ακρίβεια τις γνώσεις που πρέπει να αμφισβητήτα να διαθέτει κατά το τέλος της διетуός του φοίτησης.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στους αναγνώστες αυτού του βιβλίου, όντας σίγουρος ότι θα συναντήσουν σε αυτό έναν πολύτιμο βοηθό.

Πώς να διαβάσετε αυτό το βιβλίο

Αυτό το βιβλίο περιέχει κάποιες απλές συμβουλές, οι οποίες μπορεί να αποδειχτούν πολύτιμες για την ώρα των εξετάσεων. Επίσης περιέχει τις ερωτήσεις πιστοποίησης για την ειδικότητα «Βοηθός Εργοθεραπείας», χωρισμένες σε 2 κατηγορίες, βάσει του προγράμματος σπουδών του ΕΟΠΠΕΠ

Απλές συμβουλές για την ώρα των εξετάσεων

1. *Φάε και κοιμήσου καλά τη νύχτα πριν τις εξετάσεις.* Το να προσπαθήσεις να διαβάσεις την τελευταία νύχτα είναι από ψυχολογικής άποψης μάταιο. Είναι καλύτερο να προετοιμάσεις σωματικά και ψυχικά τον εαυτό σου για τη «μεγάλη μέρα».
2. *Το μυαλό μας ξέρει πως «καίει» μόνο ζάχαρη.* Πάρε μαζί σου για την ώρα των εξετάσεων κάτι γλυκό (καραμέλες, σοκολάτες).
3. Πολλοί μαθητές «κομπλάρουν» και δεν αποδίδουν τα αναμενόμενα στις εξετάσεις απλά και μόνο γιατί τους καταλαμβάνει πανικός. Αν αισθάνεσαι υπερβολικό άγχος για τις εξετάσεις, *προσπάθησε να σκεφτείς κάτι θετικό.* Σκέψου ότι και οι άλλοι συνάδελφοί σου αισθάνονται περίπου το ίδιο.
4. *Διάβασε τρεις τουλάχιστον φορές κάθε πριν αρχίσεις να απαντάς.* Είναι σημαντικό να απαντήσεις αυτό που σε ρωτάνε και να μην βγεις εκτός θέματος.
5. *Άκουσε τις απορίες που πιθανόν να διατυπώσουν οι συνάδελφοί σου.* Διατύπωσε έγκαιρα τις δικές σου απορίες σχετικά με τα θέματα.
6. *Σε κάθε απάντηση ξεκίνα επαναλαμβάνοντας καταφατικά την ερώτηση.* Αυτό θα σε βοηθήσει να συντάξεις σωστά την απάντησή σου. Αν π.χ. η ερώτηση είναι «. Ποιες είναι οι βασικές ιδιότητες ενός μυ;», η σωστή απάντηση πρέπει να ξεκινάει ως εξής: «Οι βασικές ιδιότητες ενός μυ είναι οι εξής ...».
7. *Προσπάθησε τα γράμματά σου να είναι όσο το δυνατόν πιο καθαρά, μεγάλα και ευανάγνωστα.* Μαθητές που κάνουν καλύτερα γράμματα, δίνουν στο γραπτό τους καλύτερη μορφή και πολλές φορές επηρεάζουν θετικά τον εξεταστή υπέρ τους.
8. *Προσπάθησε να αποφύγεις τις μουντζούρες.* Αν δεν είσαι σίγουρος για τον τρόπο που πρέπει να διαμορφώσεις τελικά μια απάντησή σου, χρησιμοποίησε αρχικά το πρόχειρο.
9. *Απάντησε σε όλες τις ερωτήσεις.* Μην αφήσεις καμιά χωρίς απάντηση. Ακόμα και μία ή δύο μονάδες είναι καλύτερες από καμιά και μπορεί ολόκληρο το μέλλον σου να εξαρτηθεί κάποτε από αυτές τις ελάχιστες μονάδες.
10. *Οι εξετάσεις διαρκούν τρεις ώρες.* Προσπάθησε να μείνεις μέσα στην τάξη μέχρι το τελευταίο λεπτό. Διάβασε ξανά και ξανά τις απαντήσεις σου, μήπως θυμηθείς κάτι παραπάνω. Πολλές φορές τυχαίνει να θυμηθούμε κάτι πολύ σημαντικό για μια ερώτηση αμέσως μόλις βγούμε από την αίθουσα των εξετάσεων.

Βασικές γνώσεις για τους βοηθούς εργοθεραπείας

Με κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, καθιερώθηκε το **Εθνικό Σύστημα Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης**. Ο ΕΟΠΠΕΠ, με τη συνδρομή της Κεντρικής Εξεταστικής Επιτροπής Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ.), στην οποία συμμετέχουν οι κοινωνικοί εταίροι, πραγματοποιεί, σε εθνικό επίπεδο, εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης, δύο φορές το χρόνο. Στις εξετάσεις αυτές, που περιλαμβάνουν πρακτικό και θεωρητικό μέρος, οι απόφοιτοι των Δημοσίων και Ιδιωτικών Ι.Ε.Κ., διαγωνίζονται σε κοινά θεωρητικά θέματα για όλη την Ελλάδα, προκειμένου να αποκτήσουν το **Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης**.

Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι αναγνωρισμένο, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Π.Δ. 231/29-7-98, με το οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η οδηγία 92/51/ΕΟΚ).

Η Εργοθεραπεία ταξινομεί τη λειτουργική ενασχόληση ενός ατόμου σε οκτώ τομείς και στοχεύει στο να υπάρχει ισορροπία σε αυτούς τους τομείς, ώστε το άτομο να νιώθει αυτόνομο και ανεξάρτητο στην καθημερινή του ζωή.

Οι τομείς αυτοί λοιπόν περιλαμβάνουν:

- ✓ *Βασικές δραστηριότητες καθημερινής ζωής* (π.χ. αυτοεξυπηρέτηση, μετακίνηση)
- ✓ *Σύνθετες Δραστηριότητες καθημερινής ζωής* (π.χ. αξιολόγηση τεχνολογικού εξοπλισμού για διαχείριση της επικοινωνίας, διαχείριση και διατήρηση της υγείας, προετοιμασία γευμάτων και διατήρηση καθαριότητας, αγορά υλικών αγαθών, κ.λπ.)
- ✓ *Ξεκούραση και ύπνος* (π.χ. ανάπτυξη ρουτινών που προάγουν την ξεκούραση και τη ρύθμιση της υγιεινής του ύπνου, κα)
- ✓ *Εκπαίδευση*: περιλαμβάνει τις δεξιότητες που χρειάζεται ένα άτομο για μάθηση και συμμετοχή στο εκπαιδευτικό περιβάλλον
- ✓ *Εργασία* (π.χ. αναγνώριση και επιλογή εργασιακών ευκαιριών με βάση τους περιορισμούς και τις επιθυμίες ενός ατόμου)
- ✓ *Παιχνίδι*: εξερεύνηση και συμμετοχή στο παιχνίδι
- ✓ *Ψυχαγωγία*: Εντοπισμός ενδιαφερόντων και συμμετοχή σε δραστηριότητες που προάγουν την ψυχαγωγία και την ευχαρίστηση
- ✓ *Κοινωνική συμμετοχή*: Συμμετοχή σε κοινωνικές δραστηριότητες στην κοινότητα, συμμετοχή σε οικογενειακές δραστηριότητες, αλληλεπίδραση με συνομηλίκους και δημιουργία φιλικών σχέσεων.

Η Εργοθεραπεία είναι μια θεραπευτική ειδικότητα που παρεμβαίνει σε διάφορους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας, με στόχο τη βελτίωση της λειτουργικότητας, της κινητικότητας, της ανεξαρτησίας και της ζωής των ανθρώπων. Παρακάτω παρουσιάζονται ορισμένοι από τους τομείς παρέμβασης της Εργοθεραπείας:

- ✓ *Αποκατάσταση μετά από τραυματισμούς ή ασθένειες:* Η Εργοθεραπεία παρεμβαίνει για τη βελτίωση της λειτουργικότητας και της κινητικότητας των ανθρώπων μετά από τραυματισμούς, ατυχήματα, ασθένειες ή εγχειρήσεις.
- ✓ *Αναπηρία και κινητική ανεξαρτησία:* Η Εργοθεραπεία βοηθά στη βελτίωση της ανεξαρτησίας και της κινητικότητας των ανθρώπων με αναπηρία.
- ✓ *Παιδική Εργοθεραπεία:* Η Εργοθεραπεία παρεμβαίνει σε παιδιά με αναπτυξιακές διαταραχές ή αναπηρίες για τη βελτίωση της κινητικότητας, της συνεργασίας, της επικοινωνίας και των ικανοτήτων τους.
- ✓ *Γηροκομία και Κοινωνικές δομές:* Η Εργοθεραπεία παρεμβαίνει σε ηλικιωμένους ανθρώπους που έχουν απώλεια λειτουργικότητας και ανεξαρτησίας για τη βελτίωση της κινητικότητας, της ισορροπίας και της ζωής τους.
- ✓ *Ψυχική υγεία:* Η Εργοθεραπεία παρεμβαίνει σε άτομα με ψυχικές διαταραχές για τη βελτίωση των καθημερινών δραστηριοτήτων και των κοινωνικών δεξιοτήτων τους.
- ✓ *Πρόληψη τραυματισμών:* Η Εργοθεραπεία παρεμβαίνει στον τομέα της πρόληψης τραυματισμών, υποστηρίζοντας την ασφαλή συμπεριφορά σε διάφορες σκόπιμες δραστηριότητες.
- ✓ *Εκπαίδευση και εργασία:* Η Εργοθεραπεία παρεμβαίνει σε άτομα που έχουν προβλήματα στην εκπαίδευση ή την εργασία, για τη βελτίωση των λειτουργικών τους ικανοτήτων και των δεξιοτήτων τους.

Ο απόφοιτος της ειδικότητας των ΙΕΚ «Βοηθός Εργοθεραπείας» διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που έχει αποκτήσει κατά την διάρκεια της κατάρτισής του, οι οποίες τον καθιστούν ικανό να εργαστεί, ως βοηθητικό προσωπικό του Εργοθεραπευτή σε άτομα κάθε ηλικίας που εμφανίζουν δυσλειτουργίες ή και αναπηρίες, περιορισμούς στην εκτέλεση των έργων και των δραστηριοτήτων της καθημερινής τους ζωής ή και δυσκολίες στην ισότιμη κοινωνική συμμετοχή. Ο κάτοχος του διπλώματος της ειδικότητας Βοηθός Εργοθεραπείας μπορεί να εργασθεί εξαρτημένα στους εξής τομείς:

- ✓ Νοσοκομεία (γενικά, ορθοπαιδικά, παιδιατρικά, ψυχιατρικά)
- ✓ Δομές για ηλικιωμένους
- ✓ Κέντρα Αποκατάστασης
- ✓ Κέντρα Αναπτυξιακά
- ✓ Δομές Κοινωνικής Ψυχικής Υγείας
- ✓ Κέντρα Απεξάρτησης
- ✓ Σχολεία σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης
- ✓ Ειδικά σχολεία
- ✓ Βρεφονηπιακούς σταθμούς και νηπιαγωγεία
- ✓ Κατασκηνώσεις
- ✓ Σωφρονιστικά καταστήματα- φυλακές
- ✓ Θεραπευτήρια
- ✓ Μ.Κ.Ο.

ΟΜΑΔΑ Α ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τι καλείται «ιστός» και ποια είναι τα είδη του (ονομαστικά);

Ιστός ονομάζεται σύνολο από ομοειδώς διαφοροποιημένα κύτταρα, μεταξύ των οποίων βρίσκεται διάμεση μεσοκυττάρια ουσία. Τα κύτταρα ενός ιστού έχουν τις ίδιες λειτουργίες και είναι τοποθετημένα με συγκεκριμένη τάξη. Στον ανθρώπινο οργανισμό διακρίνουμε τέσσερα βασικά είδη ιστών:

- ✓ *Επιθηλιακός ιστός* (καλυπτήριο και αδενικό επιθήλιο). Το καλυπτήριο επιθήλιο υποδιαιρείται σε πλακώδες, κυβοειδές, κυλινδρικό και μεταβατικό.
- ✓ *Ερρυσικός ιστός* (συνδετικός ιστός, χόνδρινος ιστός, οστίτης ιστός, αίμα)
- ✓ *Μυϊκός ιστός* (σκελετικός μυϊκός ιστός, λείος μυϊκός ιστός, μυοκάρδιο)
- ✓ *Νευρικός ιστός*

2. Ποια είναι τα φυσιολογικά κυρτώματα της σπονδυλικής στήλης και ποια τα παθολογικά;

Τα φυσιολογικά κυρτώματα της σπονδυλικής στήλης είναι τα εξής:

- ✓ Το αυχενικό
- ✓ Το θωρακικό
- ✓ Το οσφυϊκό και
- ✓ Το ιεροκοκκυγικό

Τα κυρτώματα αυτά χρησιμεύουν για να εξυπηρετούν την όρθια στάση του σώματος και εξασφαλίζουν την απαραίτητη ελαστικότητα για τις κινήσεις.

Τα παθολογικά κυρτώματα της σπονδυλικής στήλης είναι τα εξής:

- ✓ Αύξηση του οσφυϊκού κυρτώματος (λόρδωση)
- ✓ Αύξηση του θωρακικού κυρτώματος (κύφωση) και
- ✓ Κύρτωση της σπονδυλικής στήλης προς τα αριστερά ή προς τα δεξιά (σκολίωση)

3. Να περιγράψετε τη μικρή και μεγάλη κυκλοφορία της καρδιάς.

Μικρή κυκλοφορία (Πνευμονική κυκλοφορία): Η πνευμονική αρτηρία ξεκινά από τη δεξιά κοιλία και χωρίζεται στη δεξιά και στην

αριστερά πνευμονική αρτηρία, οι οποίες κατευθύνονται στους αντιστοίχους πνεύμονες. Και οι δύο αυτές αρτηρίες μετά την είσοδο τους στους πνεύμονες χωρίζονται σε τόσους κλάδους, όσοι είναι οι λοβοί του πνεύμονα. Στο ύψος των πνευμονικών λοβίων, αναλύονται στα τριχοειδή αγγεία του πνεύμονα όπου γίνεται η ανταλλαγή των αερίων. Μικρές φλέβες παραλαμβάνουν από τα τριχοειδή του πνεύμονα το αίμα. Οι φλέβες αυτές ενώνονται μεταξύ τους και σχηματίζουν τελικά τις πνευμονικές φλέβες, οι οποίες φθάνουν στον αριστερό κόλπο.

Μεγάλη κυκλοφορία (Συστηματική κυκλοφορία): Το αίμα εκτοξεύόμενο από την αριστερή κοιλία της καρδιάς διοχετεύεται στην αορτή και από αυτήν σε μικρότερες αρτηρίες, αρτηρίδια, και αρτηριακά τριχοειδή για να αιματώσει όλους τους ιστούς του σώματος. Έπειτα το αίμα επιστρέφει με τα φλεβικά τριχοειδή τα φλεβίδια και τις φλέβες στο δεξιό κόλπο.

4. Αναφέρετε τα κοινά γνωρίσματα των σπονδύλων.

Τα κοινά γνωρίσματα των σπονδύλων είναι τα εξής:

- ✓ Όλοι έχουν σπονδυλικό σώμα (πρόσθια επιφάνεια) εκτός από τον Α1 (άτλαντα)
- ✓ Όλοι έχουν σπονδυλικό τόξο (οπίσθια επιφάνεια)
- ✓ Όλων των σπονδύλων το τόξο έχει 7 αποφύσεις: 3 μυϊκές (2 εγκάρσιες και 1 ακανθώδη για τις προσφύσεις μυών) και 4 αρθρικές (πάνω και κάτω αρθρική απόφυση για τις σπονδυλικές διαρθρώσεις).
- ✓ Όλοι οι σπόνδυλοι έχουν σπονδυλικό σώμα για τη διόδο του νωτιαίου μυελού.
- ✓ Όλοι έχουν μεσοσπονδύλια τρήματα για τη διόδο των νωτιαίων νεύρων.

5. Περιγράψτε τη διαίρεση του νευρικού συστήματος και τις ρυθμίσεις του κάθε τμήματος.

Το ανθρώπινο νευρικό σύστημα διαιρείται σε δύο μεγάλα τμήματα, το καθένα από τα οποία διαιρείται σε επιμέρους τμήματα:

- ✓ Κεντρικό Νευρικό Σύστημα και
- ✓ Περιφερικό Νευρικό Σύστημα
- ✓ Το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα αποτελείται από τον εγκέφαλο και τον νωτιαίο μυελό. Το Περιφερικό Νευρικό Σύστημα αποτελείται από τα εγκεφαλικά και τα νωτιαία νεύρα με τα γάγγλια τους.

ΒΟΗΘΟΣ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΑΕΚ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

Απαραίτητες καθημερινές γνώσεις για Βοηθούς Εργοθεραπείας

Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει τις απαραίτητες γνώσεις για την ειδικότητα «Βοηθός Εργοθεραπείας».

Οι απαντήσεις των ερωτήσεων είναι γραμμένες με τρόπο απλό, κατανοητό, αλλά και ολοκληρωμένο, με στόχο να διευκολύνουν στη μελέτη τους σπουδαστές που επιθυμούν γρήγορα και ουσιαστικά αποτελέσματα.

Ωστόσο, το βιβλίο δεν απευθύνεται μόνο σε σπουδαστές ΣΑΕΚ. Περιέχει χρήσιμες πληροφορίες για οποιονδήποτε θέλει να αποκτήσει γνώσεις για τα καθήκοντα ενός Βοηθού Εργοθεραπείας, γνώσεις που μπορεί να αποδειχθούν πολύτιμες για τη μελλοντική επαγγελματική του αποκατάσταση.

Ο συγγραφέας

Ο **Δρ Σταύρος Αρχοντάκης** είναι Ειδικός Κυτταρολόγος, Διευθυντής των Ιατρικών Εργαστηρίων ALPHA PROLIPSIS. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. και Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. Έχει εργαστεί επί πενταετία ως καθηγητής σε δημόσια ΣΑΕΚ, διδάσκοντας περισσότερες από 600 εκπαιδευτικές ώρες μαθήματα ιατρικού περιεχομένου. Είναι πιστοποιημένος εκπαιδευτής από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης και έχει διατελέσει εξεταστής θεωρητικού και πρακτικού μέρους σε εξετάσεις πιστοποίησης αποφοίτων ΣΑΕΚ. Έχει οριστεί κατά καιρούς αξιολογητής παραϊατρικών ειδικοτήτων διαφόρων ΣΑΕΚ και διετέλεσε μέλος της Ειδικής Τεχνικής Επιτροπής του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης για τα Κλινικά Εργαστήρια. Έχει συγγράψει μια σειρά από βιβλία ιατρικού ενδιαφέροντος που έχουν εκδοθεί και κυκλοφορούν στο εμπόριο.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Κεντρική διάθεση: Μάρνη 8, Πολυτεχνείο, 10433, ΑΘΗΝΑ
τ: 210-3300104, e: sales@klidarithmos.gr
Έδρα: Στουρνάρη 27B, 10682, ΑΘΗΝΑ, τ: 210-3832044
info@klidarithmos.gr • www.klidarithmos.gr

ISBN 978-960-645-924-5

